

בש"פ 3514/17 - מדינת ישראל נגד אברהם טריגר, חיים יברוב, שמואל אלישיב, נתן זאב גוסמן

בבית המשפט העליון

בש"פ 3514/17

כבוד השופטת ד' ברק-ארז  
מדינת ישראל

לפני:  
העוררת:

נ ג ד

- המשיבים:
1. אברהם טריגר
  2. חיים יברוב
  3. שמואל אלישיב
  4. נתן זאב גוסמן

בקשת רשות לעורר על החלטתו של בית המשפט  
המחוזי מרכז-לוד מיום 26.4.2017 בעמ"י  
17-04-38989 שנינתה על-ידי כבוד השופט א' יעקב

תאריך הישיבה: ל' בניסן התשע"ז (26.4.2017)

בשם המבekaשת:

עו"ד רחל זוארץ-לוֹ; עו"ד בעז ביטון

בשם המשיב 1:

עו"ד אביגדור פולדמן; עו"ד אריאל פיצ'וטקה

בשם המשיב 2:

עו"ד שלום בן שבת

בשם המשיב 3:

עו"ד ישראל קלין

בשם המשיב 4:  
החלטה משלימה (ニמקים)

עמוד 1

1. המש��בים נערכו ביום 18.4.2017 לצורך חקירה שנסבה על חשדות לפעולות של סחיטה באוﬁמים של העומדים בראשם של גופים כלכליים גדולים או אנשים הקרובים להם (כדוגמת בני משפחה), וזאת בתוכנות מאורגנת ושיטית. פעולות אלה נועדו להוביל, כך Natürlich, להעברתם של תקציבי פרטום לעיתון "הפלס". בראקע הדברים עומדת יריבות קשה בין שתי קבוצות בחברה החרדית, אשר גרמה, כך הסביר, ל"עצירה" של תקציבי פרטום לעיתון. להשלמת התמונה יצוין כי "פרק קודם" של הפרשה הוביל להגשתו של כתוב אישום בשנת 2015, שבו המשﬁב 1 הוא אחד הנאשמים (ת"פ 14763-04-15). החקירה המתנהלת בעניין זה מתוארת על-ידי גורמי המדינה כרחבת היקף ומחייבת התמודדות עם מרכיביות טכנולוגיות.

2. ביום 24.4.2017 הורה בית משפט השלום בראשון לציון (מ"י 24036-04-17, מ"י 24012-04-17, מ"י 17-04-2017 ומ"י 17-04-2017, השופט ע' מלצלס) על המשך מעצרם של המש��בים עד ליום 30.4.2017 בהחלטתו קבע בית משפט השלום, לאחר שעניין בדו"ח סודי והפנה שאלות לחוקרים, כי קיימת בעניינם של החשודים עילת מעצר נוכח החשש לכך שישבשו הליכי החקירה, וכן נוכח מסוכנותם.

3. ביום 26.4.2017 נדונו ערריים על ההחלטה בעניין הארכת המעצר בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד (עמ"י 40263-04-17, עמ"י 40306-04-17, עמ"י 40405-04-17 ועמ"י 17-04-2017, השופט העמית א' יעקב). בית המשפט המחוזי קבע כי את פעולות החקירה שעדיין יש בכוונת המשטרה לקויים אפשר לעורר גם כאשר המשﬁבים נמצאים במעצר בית מלא, שלו ילווה התנאי של איסור על יצירתו של כל קשר חיצוני בתוכנות של תקשורת טכנולוגית.

4. עם תום הדיון הודיעה המדינה כי היא שוקלת הגשתה של בקשה רשות לעורר וביקשה מבית המשפט המחוזי להורות על עיקוב ביצועה של החלטת השחרור. בית המשפט המחוזי סירב להיענות לבקשתה, והורה על שחרורם המיידי של החשודים במעצר בית.

5. בשלב זה, הוגשה על-ידי המדינה בבקשת רשות דחופה לעורר נגד החלטתו של בית המשפט המחוזי.

6. עם קבלתה של בקשה הרשות לעורר נקבע דיון דחוף בבקשתה בו ביום 26.4.2017 בשעה 18:00 בערב.

7. בדיון שהתקיים בפני טענה המדינה כי אופייה של החקירה והחששות המשמעותיים לשימושם של הליכי החקירה מחיבים להוציא ולקיים בתנאים של מעצר מלא. המדינה אף טענה כי מדובר בסיבות מיוחדות המצדיקות הענקתה של רשות לעורר.

8. בא-כוחם של המשﬁבים טענו בפתח הדברים כי אין מדובר באחד מאותם מקרים חריגים שבהם קיימת הצדקה להענקתה של רשות לעורר. לטענתם, רשות לעורר בהלים של מעצר ימים אמורה להינתן במסורת, וכי זהה מדיניות העקבית של בית המשפט העליון, אשר אין מקום לחרוג ממנה דווקא במקרה דנן.

9. לגופם של דברים, Natürlich, כי המשﬁבים הם אנשי נורמטיבים, וכי מכל מקום החשדות המיוחסים להם אינם נסבים על עבירות שכשלעצמם מחיבות מעצר מאחריו סוג ובריח. כן הועל, על-ידי בא-כוחם השונים של המשﬁבים, טענות

פרטניות לגבי היקף המעורבות של כל אחד מהם בפעולות שעליין נסבה החקירה. טענות אלה הודגשו בעניינים של המשבים 2-4.

10. לאחר שנשלמו טיעוני הצדדים ולאחר שבחןתי אותם החלטתי עם תום הדיון על הענקתה של רשות לערו, ובהמשך לכך על קבלת העורר באופן חלקיקי במובן זה שהמשיבים ישוהו במעצר עד ים 28.4.2017 בשעה 16:00, וזאת על מנת לאפשר השלמתן של פעולות חקירה חיוניות, תוך הפחתת החשש לשיבושן. לאחר מכן, כר קבוצתי, ישוחררו המשיבים למעצר בית בתנאים שקבע בית המשפט המחויז.

11. נוכח השעה שבה הסתומים הדווין כתבעי בהחלותי האמורה כי הנימוקים יתנו בוגר בוגר בוגר בהמשך, וכך אמי עשו עטה.

12. אקדמי ואומר כי הענקתה של רשות לעורו ב"גלוול שלישי" בהליך מעוצר היא אכן צעד חריג. בפסקת בית משפט זה נקבע כי אמות המידה אשר יחולו על בקשה לרשות לעורו יהיו מצומצמות (ראו למשל: בש"פ 3439/17 נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (25.4.2017); בש"פ 1160/17abo עסא נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (3.2.2017)). אני סבורה שהמקרה דן נופל לגדיר מצב דברים זה, לנוכח החשש המשמעותי לשיבוש הליך החקירה בשים לב למכלול הנסיבות ולמאפייניה של העבירות (ראו והשו: בש"פ 3227/17 מדינת ישראל נ' ברהמי (12.4.2017))).

13. על מנת להעריך את החששות לשיבוש הליכי החקירה ואת השאלה האם הימנעוט מהמשר המוצר סורג ובריח תיצור תקלת של ממש בנסיבות העניין – וזאת בשים לב לאמות המידה המכמירות להתרבותות בגלגול שליש – קיימת דיון גם במעמד צד אחד שבו הצגתי למدينة שאלות לגבי מהלך החקירה ועינמי בחומרן חקירה. לאחר שעשית כן התרשםתי כי המשר החקירה בתנאי מעצר הוא אכן חיוני בנסיבות העניין. עוד אזכיר שבמסגרת זו נדרשתי לבדוקתה של השאלה באופן ספציפי ביחס לכל אחד ואחד מן המשיבים, בשים לב לטענות הפרטניות שהוצעו בעניינים.

14. בסופה של דבר, לאחר שהובחר כי הליכי החקירה המשמעותיים שבಗינם נדרש מעצרם של המשיבים צפויים להסתטפים ביוםיהם הקרובים למועד כנסת השבת, החליטה כי אין הצדקה לקבל את הערר באופן מלא, אלא לתחום את המשך המעצר עד ליום 28.4.2017 בשעה 16:00. לאחר מכן ישוחררו העצורם למעצר בית בהתאם לתנאים שנקבעו בהחלטתו של בית המשפט המוחזק.

15. לנוכח השתלשות הדברים המתוארת כאן יש טעם לחזור ולעמוד על החינויות הנודעת לשימוש המדיניות הנוגאת באשר לעיכוב החלטות שחרור לבקשת המדינה, תוך מתן משקל לטעמים העומדים בסיסו הכוונה לפונוט לערכאות הערעור (כוגמתה, חשש לשיבוש חקירה כמו במרקחה דן). מדיניות זו היא מושರשת בפסקתו של בית משפט זה (ראו למשל: פ(2) 406, 417 (2003), וההפניות שם), ואף אני חזרתי ועמדתי עלייה לאחרונה (בש"פ 1083/17 מדינת ישראל נ' אזברגא (2017.1.2) (להלן: עניין אזברגא)). אין צורך לומר שמדיניות זו יפה, במקרים המתאים, גם במקרים שבהם הפניה לערכאות הערעור היא בתוכנות של רשות ערור, כפי שהיא אף בעניין אזברגא עצמה.

התרשומות היא שבמרקחה דן היה מקום לשימוש שונה של הכלל מכפי שנעשה. בפרט, מוקנית בעניין הבדיקה שעשה בית המשפט מחוזי בין בקשה לעיכוב ביצוע שנועדה להגשת ערור לבין בקשה שנועדה לאפשר המדינה לשקל הגשתה של רשות ערור. קריאה מצמצמת זו של החוק עלולה לעודד מצב לא רצוי שבו הגשת בקשה לרשות ערור מצד המדינה לא תבחן בכבוד הראש הריאו להחלטה מסווג זה.

.16. סוף דבר: העරר התקבל באופן חלקית כאמור בהחלטה שניתנה אתמול ביום 26.4.2017.

ניתנה היום, א' באיר התשע"ז (27.4.2017).

שפטת

---